

«Ella» de Cristina Xifra

Relat guanyador exaequo del concurs «Imagina un amor» en la categoria d'adults de l'edició 2020.

Va trontollant pel carrer. Com cada dia. Com si anés al bar de sempre a prendre el primer cafè. Només ella sap que no és així. Avui és un dia especial.

S'ha calçat les sabates més còmodes que té i, abans de sortir per la porta, s'ha repassat en el mirall de l'entrada. "No lliguen gens ni mica", s'ha dit. Ha estat temptada de canviar-se-les però ha recordat a temps que ja ningú no se la mira. Quan s'imagina encara es veu amb vint-i-pocs anys. Només les arrugues que es troba quan es banya la retornen —durant pocs minuts— a la realitat.

Sempre ha estat prima. Ara ho és tant que no sap si tremola perquè està cansada o perquè l'aire la desequilibra. No importa. Serà un dia assolellat i el vent amainarà. Ho sap perquè fa dies que segueix el pronòstic del temps. Quan surti el sol, es posarà el barret que ha desat dins la bossa que duu penjada de l'espatlla. S'adona que ja sap a què és degut el dolor que fa estona que la molesta. Prova de canviar-se-la d'espatlla i, com que no està acostumada ni al gest ni al pes de la bossa, perd momentàniament l'equilibri i s'ha de recolzar en una paret.

Un home se li apropa de seguida i li ofereix ajuda per arribar a un dels bancs de la plaça. Està temptada de rebutjar-la. L'orgull és una de les poques coses que no ha perdut amb l'edat. De seguida s'ho repensa i decideix acceptar. El dia tot just comença. No té pressa i no cal ser mal educada. Allarga el braç, amb tota la galanteria de què és capaç, i amb el seu millor somriure li dona les gràcies.

Mira al voltant i les cases li són conegudes. Triga uns segons a adonar-se que està a la plaça on esmorza cada dia. Avui no tenia previst d'aturar-s'hi però les cames han decidit una altra cosa. En Ramón, el seu cambrer, sense tenir en compte on s'ha assegut, li apropa un cafè amb llet, amb la llet molt calenta, i una magdalena. Li ho deixa al seu costat sense treure-ho de la safata.

—Taula improvisada —bromeja.

Ella li riu la broma i busca el moneder. Té un compartiment especial on hi posa les monedes justes per l'esmorzar i un parell o tres d'extres —aquestes varien— per a la propina. Regira la bossa. No troba el portamonedes. De sobte recorda que l'ha deixat sobre el moblet que té al rebedor. Avui és un dia especial i no tenia previst aturar-se. Ho ha fet perquè així ho han decidit les cames. S'enrojola. En Ramón, li atura les mans neguitoses, li pica l'ullet i li diu que avui invita la casa. Avergonyida, prova de disculpar-se i donar-li les gràcies, però ja no hi ha ningú per a rebre-les. Ho agraeix i decideix que demà afegirà alguna moneda extra a la propina. Es pren el cafè amb llet abans no es refredi i repren la marxa.

L'espatlla li torna a fer mal. Busca un lloc on seure. "Abans de tornar a muntar un espectacle", es diu. És la lleixa d'una finestra. És prou ampla i està a l'alçada justa perquè ella hi pugui seure sense problemes. Mira al voltant i aquesta vegada no reconeix el paisatge. "Normal", es tranquil·litza. Fa anys que no s'allunya tant de casa. Veu uns contenidors a prop d'on és i decideix alleugerir la càrrega que duu. "La de la bossa", es diu mentre volca tot el contingut al seu costat. Fa dos pilons. En un d'ells hi deixa el barret, el carnet d'identitat,

les claus de casa, la capseta, la carta i l'ampolla de vidre. Llença la resta de coses. Ha dubtat molt sobre què fer amb el maquillatge però finalment ha decidit que, malgrat ser un dia especial, no li caldrà retocar-lo. No se n'ha posat. Es carrega la bossa a l'esquena i passa, no sense esforç, un braç per cada nansa. "Ets prou vella com perquè ningú no es fixi en tu", es recorda quan intueix el retret que s'estava formant dins del cap. S'aixeca i reprèn la marxa.

Un gruny de l'estomac li fa notar que s'ha fet migdia i no ha menjat res des de l'esmorzar improvisat al banc de la plaça. En dona, altra vegada, les gràcies. Sense ell, està segura que encara hauria trigat més. Vist des de fora, el seu pas és exageradament lent. Com si es mogué a càmera lenta. Ella n'és conscient. L'única cosa que li sap greu és no haver estat previsor i haver agafat algun ganyip pel camí. Però ja no importa. Està a punt d'arribar. I quan ho hagi enllestit, buscarà algun lloc on pugui menjar un bon entrepà de pa amb tomàquet i pernil dolç i formatge. La dentadura se'n ressentirà però tant se val. Avui és un dia especial. Per fi, entre dos arbres, al final del passeig, albira el mar. La platja és a tocar. És de sorra blanca i dura. Hi podrà caminar sense problemes. Sense perdre l'equilibri. El sol pica de valent. Ella se sent segura amb el seu barret. Se'l cala més per evitar que se li emporti una revolada de vent. Quan surt de la protecció de l'ombra dels darrers arbres, acluca els ulls. La llum la segueix molestant i no s'ha acostumat mai a les ulleres de sol. S'apropa fins que les onades amenacen mullar-li les sabates i mira l'horitzó. Només hi distingeix una línia més densa pintada per la calitja però ella s'imagina una terra llunyana i una mà alçada que la saluda. Somriu i torna la salutació. Fa una passa enrere i, com pot, s'asseu sobre la sorra. Ara agrairia no haver llençat el mocador que havia agafat. És tard per penediments. "Ja m'espolsaré la sorra", es diu mentre es treu les sabates i els mitjons. S'arremanga els pantalons fins als genolls. No pot evitar de mirar al voltant per assegurar-se que no hi ha ningú que la pugui veure amb aquesta fila. Està sola. Assenteix satisfeta.

Torna a buidar el contingut de la bossa. Hi ha deixat tan poca cosa que de seguida localitza el que busca. Desplega la carta i la torna a llegir. Malgrat els darrers dies ho ha fet infinitat de vegades, vol tornar a comprovar el text. Quan acaba, satisfeta, l'enrotlla i la passa pel coll de l'ampolla de vidre. Agafa la capseta i l'obre amb tota la delicadesa que els dits artrítics li permeten. Amb la mateixa cura, volca el contingut sobre el palmell de la mà que té lliure. Es mira el braçalet de cordill i les petxines. S'ho apropa al nas i inspira profundament. Sent la seva olor barrejada amb la de la platja on van recollir els mol·luscs. Si li haguessin preguntat en un altre moment, hauria dit que no era possible que conservessin l'olor després de tants anys. Però sap que avui és un dia especial. Ho desa tot, amb cura, dins l'ampolla i després la segella amb el tap de suro. El prem tan fort com pot.

S'aixeca, amb dificultat, i s'apropa a l'aigua. S'hi endinsa fins que se li comença a mullar la vora improvisada del pantaló. Torna a mirar l'horitzó i torna a saludar. Ho fa amb el dringar de les petxines dins l'ampolla que manté alçada. Després la llença tan lluny com pot. Se la mira mentre s'allunya. Coneix prou els corrents marins com per saber que no arribarà gaire lluny. Però ara, que gairebé ja no dorm, només pot somiar desperta i contra això, no hi ha ciència que valgui. A més, avui és un dia especial.

Quan ja no és capaç de distingir-la entre les onades, torna cap a les pertinences que ha deixat abandonades a la sorra. Les mira i s'adona que ja no les necessita. No necessita ni la bossa ni la capseta. Tampoc un carnet on hi posa que és vídua. Ja no se'n sent. Té vint anys i és a la platja amb l'Elsa. Han recollit petxines i estan fent braçalets amb uns cordills que han trobat. El sol pica de valent però no els

importa perquè són joves i no hi ha res que les pugui ferir. Es cala el barret i somriu. Es gira i la veu. L'Elsa s'apropa en una petita barca. S'alegra de veure-la. Els anys no han passat per ella. Corre cap a l'aigua. No és tan freda com abans i s'hi endinsa una mica més. L'aigua li amara la brusa. Ja no importa que algú la pugui veure. Ja no importa res que no sigui arribar a l'Elsa. La saluda, altra vegada, alçant el braç. L'Elsa li torna la salutació i després salta a l'aigua. Ella fa el mateix i es llença al mar. Ha oblidat que mai no va aprendre a nedar. Tampoc això no importa. Els dies especials, mereixen celebracions especials.